

Informovaný souhlas pacienta s operačním výkonem

Operace podčelistní/podjazykové/příušní slinné žlázy

Jméno, příjmení:	
Datum narození:	
Bydliště:	
Číslo zdravotní pojišťovny:	

Vážená paní, Vážený pane,
vzhledem k tomu, že jako osoba způsobilá k právním úkonům se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován (a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem indikována chirurgická léčba slinných žláz.

Co je slinná žláza:

U člověka se vyskytují tři velké párové slinné žlázy - slinná žláza příušní (glottis parotis), slinná žláza podčelistní (glottis submandibularis) a slinná žláza podjazyková (glottis sublingualis).

U slinných žláz se vyskytují onemocnění zánětlivá (hnisavá i nehnisavá), onemocnění nádorová (nezhoubné a zhoubné nádory) a může v nich též docházet k tvorbě slinných kamenů (sialolitů), které obturují (ucpávají) vývod slinné žlázy a tím brání odtoku sliny ze žlázy.

Většina patologií se projevuje zvětšením žlázy.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

K chirurgické léčbě jsou nejčastěji určena onemocnění nádorová, dále onemocnění spojená s výskytem slinných kamenů ve vývodech slinných žláz a některé chronické zánětlivé stavy. Při podezření na nádor slinné žlázy doporučujeme výkon zbytečně neodkládat, protože postupným růstem nádoru se zhoršují podmínky pro chirurgický výkon.

Alternativy výkonu:

Příušní slinná žláza - pravidelné sledování vývoje nádoru /včetně zobrazovacích metod/ s rizikem dalšího růstu a šíření nádoru, ▪ odebrání vzorku nádoru pomocí tenké jehly pod kontrolou ultrazvuku, které ale neumožňuje vyšetření celého nádoru a ne vždy dostačuje k histologickému závěru, ▪ v úzce indikovaných případech ozáření nádoru s vysokou pravděpodobností poradiačních změn v dané oblasti

Podčelistní a podjazyková slinná žláza - endoskopické vyšetření a léčba onemocnění podčelistní slinné žlázy /ve většině případů předchází tomuto typu chirurgického výkonu/, ▪ režimová opatření /pitný režim apod./ ▪ odebrání vzorku podčelistní slinné žlázy pomocí tenké jehly pod kontrolou ultrazvuku. Ani jedna tato metoda však nemusí vést k vyřešení onemocnění slinné žlázy.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

O režimu před výkonem budete informován (a) po přijetí na oddělení.

Jaký je postup při provádění výkonu:

- Vynětí kamínku z vývodu žlázy – v úvahu připadá při výskytu větších a solitárních kamínků podčelistní žlázy. Výkon se provádí většinou v místním znecitlivění při hospitalizaci. Po znecitlivění dané oblasti místním anestetikem, je proveden podélný řez sliznice a podslizničních struktur nad hmatným kamínkem, který je následně odstraněn.
- Odstranění nádoru příušní slinné žlázy - při hospitalizaci je operace provedena v celkové anestezii, z řezu probíhající před ušním boltcem a za dolní čelistí, který umožňuje nejlepší přehlednost dané oblasti. Snahou je zachování lícního nervu, který příušní žlázou probíhá. Přínosem je odstranění patologické (nežádoucí) tkáně, případně její zaslání na další histologické vyšetření a určení dalšího postupu léčby. Odstranit tímto způsobem lze:
  - ✓ benigní tumor (nezhoubný nádor)
  - ✓ maligní tumor (zhoubný nádor)
  - ✓ cysty (patologická dutina)
- Odstranění podčelistní žlázy – operace je provedena při hospitalizaci v celkové anestézii z řezu pod dolní čelistí. Snahou je zachování okolních nervových struktur /dolní větev lícního nervu, jazykový nerv a XII-tý hlavový nerv/ a šetření přilehlých cévních struktur. Před sešitím zavádíme drén.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Jako každý operační zákrok i tato operace je spojena s rizikem komplikací. Zde je uveden výčet nejběžnějších komplikací.

- Alergie na léky nebo injekční roztok.
- Nejzávažnější komplikací u operace příušní slinné žlázy - porucha funkce lícního nervu, stav je navozen otokem tkáně nervu, podrážděného manipulací během operace a je ve většině případů reverzibilní; návrat funkce nervu podporujeme medikamenty a pooperační rehabilitací - přichází během několika týdnů, maximálně měsíců

- Postižení nervů u operace podjazykové slinné žlázy - poranění nebo útlak nervů, projevujícím se mírně pokleslým ústním koutkem nebo uchýlením pohyblivosti jazyka na postiženou stranu, případně zhoršením vnímání chuti na polovině jazyka. Tyto poruchy jsou ve většině případů pouze dočasné a během týdnů se upraví samy nebo po rehabilitaci.
- Méně závažnou komplikací je možnost vzniku slinné píštěle, která je léčena tlakovým obvazem
- Pooperační krvácení - rozsáhlé - řešené operační revizí, mírné – přiložení kompresivního obvazu a podání vhodných medikamentů
- Výskyt zánětu v ráně – řešíme podáváním antibiotik
- Široká a vysoká jizva v místě operační rány - což je vrozená reakce nemocného. Pokud máte v minulosti zkušenost se zhoršením hojení ran, nahlaste to prosím při příjmu lékaři a následně okamžitě po operaci zahájíme lokální aplikaci léků napomáhajících hojení ran.
- Vývod podčelistní žlázy bývá zpravidla ponechán na svém místě, výjimečně v jeho průběhu může dojít k tvorbě kamenů i po odstranění žlázy
- Při výkonech v celkové anestezii se zřídka mohou vyskytnout těžší komplikace ohrožující životně důležité orgány, jako jsou např. porucha srdeční a dechové činnosti či porucha činnosti ledvin, vycházející z celkové anestezie a zajištění dýchacích cest v průběhu operačního výkonu (zejména u celkově nemocných pacientů)
- Všeobecná operační rizika - trombóza (uzávěr cévy sraženinou krevní) nejčastěji cév dolních končetin a eventuální následné zanesení sražené krve do jiných tělních orgánů (embolie) – nejčastěji plic. Prevencí je podávání léků ovlivňujících srážlivost krve (heparinové preparáty) a bandáže dolních končetin.

Nelze ani jednoznačně vyloučit, že dojde k tak závažné změně zdravotního stavu či komplikaci, která povede k další operaci nebo až k úmrtí pacienta. Dále nelze vyloučit ani výskyt ojedinělých a vzácných komplikací, které nejsou součástí tohoto výčtu.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Po dobu hospitalizace, jsou každý následující den po operaci, provedeny za sterilních podmínek převazy operační rány. Drén je odstraněn většinou 2. -3. pooperační den. Následně bývá pacient propuštěn. Vyndání stehů probíhá 7. -10. pooperační den - ambulantně. V prvním týdnu po propuštění platí omezení sportovních a fyzicky namáhavých činností a koupání v horké vodě. Předpokládaná délka pracovní neschopnosti je 7 dní.

Omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti je u každého pacienta individuální, a to s přihlédnutím k povaze onemocnění, hojení a společenskému a pracovnímu zapojení po zákroku. Jednotlivá omezení s Vámi po provedení zákroku probere lékař.

Předpokládaný prospěch výkonu:

Přínosem je odstranění patologické (nežádoucí) tkáně. Případně zaslání této tkáně na další histologické vyšetření a určení dalšího postupu léčby.

Byl (a) jsem svým ošetřujícím lékařem poučen (a) o významu pořízení audiovizuálních záznamů průběhu mé léčby, které, v případě mého souhlasu, mohou být použity pro vědecké a studijní účely a mohou být prezentovány na seminářích Karlovarské krajské nemocnice a. s., na kongresech, event. publikovány v odborných časopisech. Záznamy budou pořízeny jenom z těch částí mého těla, které přímo souvisí s léčbou. Byl (a) jsem poučen (a), že při jejich jakékoliv prezentaci nebudou zveřejňovány osobní údaje o mé osobě (jméno, příjmení) a citlivé údaje ani další znaky, které by vedly k bližší identifikaci mé osoby:

ANO NE

Doplňující údaje lékaře (nutno doplnit nebo proškrtnout):

.....
 .....

Já, níže podepsaný pacient (zákonný zástupce, opatrovník) prohlašuji, že jsem byl lékařem srozumitelně informován o účelu a povaze, předpokládaném prospěchu, následcích a možných rizicích plánovaného lékařského výkonu uvedeného výše. Měl/a jsem možnost klást lékaři doplňující dotazy a veškeré mé dotazy byly srozumitelně zodpovězeny.

Jsem si vědom/a toho, že při provádění operačního výkonu může nastat neočekávaná situace, která si vyžádá rozšíření původně plánovaného výkonu nebo provedení dalšího nutného výkonu pro záchranu mého zdraví či života. Na základě tohoto poučení prohlašuji, že souhlasím s uvedeným operačním výkonem i s podáním anestezie.

Jsem srozuměn/a s tím, že operační výkon nemusí být proveden lékařem, který mne doposud ošetřoval.

Souhlasí zaznamenané místo a lokalizace výkonu (zákroku).

Datum:.....

Podpis pacienta (zákonného zástupce, opatrovníka):.....

Prohlašuji, že jsem vysvětlil podstatu operačního výkonu pacientovi způsobem, který byl podle mého soudu pro pacienta srozumitelný. Se způsobem plánované anestezie/sedace byl seznámen lékařem – anesteziologem. Rovněž jsem pacienta seznámil s důsledky tohoto výkonu a s možnými častějšími komplikacemi, zejména s riziky uvedenými výše v tomto poučení.

Datum:.....

Jméno lékaře:..... **Podpis:**.....